

Stellingen ter verkrijging van den graad van doctor in het Romeinsch en hedendaagsch recht

<https://hdl.handle.net/1874/256675>

10

STELLINGEN

TER VERKRIJGING VAN DEN GRAAD

VAN

DOCTOR IN HET ROMEINSCH EN HEDENDAAGSCH RECHT

AAN

DE HOOGESCHOOL TE UTRECHT,

NA MACHTIGING VAN DEN RECTOR MAGNIFICUS

DR. J. I. DOEDES,

GEWOON HOOGLEERAAR IN DE GODGELEERDE FACULTEIT,

MET TOESTEMMING VAN DEN ACADEMISCHEN SENAAAT

EN

VOLGENS BESLUIT VAN DE RECHTSGELEERDE FACULTEIT,

TE VERDEDIGEN

op Vrijdag den 28^e November 1873, des namiddags ten 3 ure,

DOOR

CORNELIS PIJNACKER HORDIJK,

GEBOREN TE WADENOIJEN.

— J. L. BEIJERS —

UTRECHT. — J. L. BEIJERS — 1873.

STELLINGEN.

I.

Ten onrechte leeren BLUME (Rhein. Mus. IV : 6) en ELVERS (Pract. Arbeiten N°. 2), dat de fiscus onbeheerde nalatenschappen slechts als bevoorrecht occupant verkrijgt.

II.

Onjuist is de meening van ARNDTS (in de voortzetting van Glück's Pandecten, deel XLVI bl. 355 en vlg.), dat in het Justinianeïsche Rom. recht het legaat geldig is, dat van den blooten wil van een derde is afhankelijk gesteld.

III.

In l. 10 D. de reb. dub. (XXXIV : 5) moet in plaats van «in utrumque» «neutrimque» gelezen worden.

IV.

Terecht wil GORDON (Praetermissor. juris civilis cap. 5, in Otton. thesaur. II col. 871 sqq.) de l. 54 § 3 Dig. de legat. I. aldus lezen: «si pars heredum nominata sit in legando *hereditarias* partes heredes debent, si vero omnes, *viriles*».

V.

Ten onrechte leeren GAUPP (Lex Francorum Chamavorum) en anderen, dat de «Notitia vel commemoratio de illa euua, quae se ad amorem habet» in Hamaland te huis behoort.

VI.

In cap. 42 dezer «Notitia» zijn, zooals ZÖPFL (Die Euua Chamavorum bl. 57 en vlg.) terecht leert, de woorden «nulla portio» tusschen «similiter» en «in filiam» weggevallen.

VII.

Art. 27 al. 3 B. W. is niet toepasselijk op den ambtenaar van den Burg. Stand, die in een geboorte-

acte een voornaam opneemt, welke door de wet van 11 Germinal An XI niet is toegelaten.

VIII.

De rechtsvordering van art. 649 B. W. kan alleen door den bezitter, niet door elken houder, worden ingesteld.

IX.

Terecht geeft Mr. OPZOOMER (Het Burgerlijk Wetboek verklaard, D. IV. bl. 7) een ontkennend antwoord op de vraag, of het recht van grondrenten *in zijn natuur* overeenkomt met het karakter van een zakelijk recht.

X.

Onjuist is de bewering van Mr. VAN BONEVAL FAURE (Nieuwe Bijdr. D. XVI bl. 220), dat naar onze wet het tiendrecht als een zakelijk recht op de vruchten, niet op den grond, moet worden beschouwd.

XI.

De gemeenten zijn niet bevoegd zich bij plaatselijke verordening privilegie toe te kennen voor de haar verschuldigde belastingen.

XII.

Door af- en overschrijving op het grootboek der nationale schuld van het eene hoofd op het andere grijpt geene schuldvernieuwing plaats.

XIII.

Ten onrechte leeren Mr. WIERSMA (De natuur van den tijdloop van openbare fondsen) en Mr. GOUDSMIT (Kansovereenkomsten), dat het «Reines Differenzgeschäft» noch spel noch weddenschap is.

XIV.

Zoodra den commissionair geleverd is, verkrijgt de commissiegever den eigendom der voor hem gekochte goederen, mits deze bij die levering niet met andere vermengd zijn.

XV.

De acceptant van een wisselbrief is, ook al is de handteekening van den trekker valsch, tot betaling gehouden.

XVI.

Door de clause van art. 513 W. v. K. H. gaat de bewijskracht van het cognoscement ten aanzien van de soort of de hoeveelheid der ingeladene goederen ook tusschen hen, die aandeel in de lading hebben, en de verzekeraars verloren.

XVII.

Ook het ophouden met betalen van burgerlijke schulden mag de grond zijn der faillietverklaring van een koopman.

XVIII.

Terecht besliste de Hooge Raad bij arrest van 12 April 1861 (W. 2269) dat uit art. 127 W. v. B. R. V. niet volgt, dat den vreemdeling het recht niet zou toekomen, om den in Nederland verblijf houdenden vreemdeling voor den Nederlandschen rechter te dagvaarden.

XIX.

In strafzaken is extensieve interpretatie altijd toegelaten. Analogische uitbreiding is geoorloofd, zoo dikwijls ze voor den beschuldigde, beklaagde of veroordeelde voordeelig is.

XX.

Voor het misdrijf van art. 295 C. P. is de wil om te dooden noodig.

XXI.

Ten onrechte leert de Hooge Raad, dat art. 434 C. P. toepasselijk is «op het in brand steken van des daders eigen huis met het oogmerk om zich

daardoor van de verzekerde som meester te maken, al zij het ook, dat de brand geen gevaar aan personen of eigendommen van anderen heeft veroorzaakt of kunnen veroorzaken.»

XXII.

Onjuist is de meening, dat voor de strafbaarheid van politie-overtredingen noch dolus noch culpa noodig is.

XXIII.

Bij samenloop van misdrijven verdient het cumulatie-stelsel ook voor geldboeten afkeuring. Tegen het absorptie-stelsel bestaan, ten minste bij materiëlen concursus, evenzeer overwegende bezwaren.

XXIV.

Bij voorziening in cassatie in strafzaken heeft de advocaat van den veroordeelde of van rechtsvervolgving ontslagene het recht om te antwoorden op de voordracht van den Proc.-Generaal bij den Hoogen Raad.

XXV.

De wet op de middelen geeft aan de regeering het vereischte verlof om de belastingen te heffen. De belasting-wetten dienen slechts om de wijze van heffing vast te stellen.

XXVI.

De Koning is niet onbepaald bevoegd om dispensatie te verleenen van algemeene maatregelen van inwendig bestuur.

XXVII.

Zoomin in 1813 als bij de Grondwet van 1814 is aan Willem I de onverdeelde oppermacht opgedragen.

XXVIII.

Ineensmelting der thans bestaande liberale en conservatieve partijen is gewenscht.

XXIX.

Terecht leeren WAGNER, BRENTANO, SCHMOLLER en hun geestverwanten in Duitschland, in overeenstemming met Mr. OPZOOMER in Nederland, ook met het oog op de arbeiders-kwestie, dat absolute grenzen der Staatsmacht niet zijn aan te wijzen, en dat alleen de omstandigheden in elk bijzonder geval bepalen kunnen, of en in welke mate de Staat handelend moet optreden.

XXX.

Arbeid is een koopwaar, doch met twee bijzondere eigenschappen. De arbeid is onafscheidbaar

van den persoon des arbeiders. De arbeider is in den regel arm.

XXXI.

Behartiging verdienen de woorden van WAGNER (Rede über die Sociale Frage, bl. 9): «Auch an die höheren, wohlhabenden Classen sind wichtige Anforderungen ethischer Art im Interesse einer richtigeren Behandlung der socialen Frage zu stellen. . . . Der übertriebene Luxus der wohlhabenden und reichen Classen ist zu verurtheilen, nicht blos aus dem Gesichtspuncte des richtigen ökonomischen Interesses dieser Classen selbst, sondern mehr noch *im Interesse der unteren Classen.*
